

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 31 (398)

Fredagen den 2 augusti 1895.

8:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modetidn., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben » 3:—		Byrå: Klara Södra Kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2-3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
--	--	--	---	--	---

Kristina Nilsson,
Grefvinna de Casa Miranda.

✠

*Tänderligt lyckligt
öfver att ännu
en gång fått
ätersä mitt lilla
anspråkslösa hem
och mitt hära fosterland*

Kristina Nilsson

Juli 1895

Förlora en timme om morgonen, och du skall jaga efter den hela dagen.

R. Whately.

Å Idun i dag har nöjet att bringa sin vidsträckt läsarinnekrets det charmant, helt nyligen tagna porträtt af den fräjdade sångerskan, hvilket hon haft vänligheten sända oss jämte den autograf, som vi reproducera bredvid porträttet, böra vi ju också föga några ord till denna bild. Att upprepa den romantiska lefnadssaga, som väl till alla sina drag är mera allmänt känd än kanske någon annan nu lefvande svensk kvinnas, eller att tala om ett konstnärskap, som en beundrande världshyllning sedan så länge ställt öfver all kritik, anse vi öfverflödigt. Fastmer tro vi, det skall intressera våra läsarinnor att litet närmre lära känna den ryktbara sångerskan, sådan hon är och sådan hon lever sitt lif den dag i dag, och inbjuda dem därför att med oss göra ett besök hos

Kristina Nilsson i hennes hem.

Det var år 1889, som Kristina Nilsson-Miranda firade sitt silfverbröllop med den lyriska konsten. Samtidigt lämnade hon för alltid scenen. Ännu på höjden af sitt konstnärskap, fortfarande i besittning af de högsta tonernas silfverklingande välljud, fortfarande en vacker kvinna och alltjämt mäktig ett dramatiskt lif i sitt spel, nedlade hon sin trollstaf och drog sig tillbaka till det lugna privatlivet. »Jag har ägnat tjugufem år af mitt lif åt min verksamhet,» sade hon, »och nu vill jag ej längre lefva för operapubliken, utan för min egen räkning!» Och troligen har det förunnats endast mycket få af världens musikaliska celebriteter — Jenny Lind-Goldschmidt undantagen — att såsom hon få njuta fullständig hvila och ledighet — något som, för en mindre upphöjd ande, kanske i själfva verket skulle förefalla mindre eftersträfvansvärdt såsom afslutning på en frad primadonnas lockande och lysande lif.

En rik dam, installerad i ett af Paris vackraste och mest luxiösa hem, finner hon sitt största nöje, ej i det vanliga sällskapslifvets tomhet, utan i umgänget med några få utvalda vänner, i arbete och, framför allt, i att samla konstskatter, till utsmyckning af sitt präktiga hem.

Grefvinnan älskar naturligtvis ännu musiken och följer med allt af vikt, som timar i den musikaliska världen, särskildt hvad beträffar nya operor och nya sångare, men hon anordnar inga soaréer. Hennes hem är ett verkligt konstmuseum, men ej någon konsertsalong, och det har aldrig fallit henne in att, likt madame Patti, bygga en teaterscen för egen räkning.

Grefvinnan Mirandas hus eller hôtel, såsom det ju kallas i Paris, är beläget i det nya, eleganta och centrala Quartier Marbeuf, vid Rue Clement Marot. Liksom fallet är med de flesta förnämligare bostäder i Paris, är det yttre synnerligen enkelt. Men så snart man trädt in genom porten, häpnar man öfver och fångas af det utsökta konstsinne, som präglar sångerskans hem. En kort marmortrappa, betäckt med en turkisk matta i lysande färger och omgifven af

palmträd, för besökaren upp till första våningen, och där uppe, vid trappans slut, stå piedestaler af marmor, hvar och en upp bärande en antik japansk bronsvas. I denna farstu står, inbäddad bland palmer, ett af den moderna franska bildhuggarkonstens bästa arbeten, Epinays »Moderskärlek». Och går man genom ett rymligt förmak, befinner man sig i det största af tre i fil liggende mottagningsrum, hvilka utgöra den första våningen. Öfverallt mötas ens blickar af vackra konstföremål. Midt emot de tre stora fönstren hänger på väggen en vacker gobelin från förra århundradet, fullkomligt oberörd af tidens tand, och därinvid har man placerat det stora pianot, öfverdraget med en duk i Ludvig XVI:s stil, broderad med kulört silke på ljusröd atlas. Och nästan hvarje föremål i rummet förskrifver sig från samma period. Möblerna äro betäckta med gammal brokad och broderadt sammet från nämnda tid, och det sachsiska porslin, som fyller två höga, förgyllda, med glasdörrar försedda skåp, hvilka stå på ömse sidor om spisel, utgöres af idel sällsynta och dyrbara pjäser.

I den andra och mindre salongen stannar man för att beundra en samtida byst af madame Adelaide, Ludvig XV:s dotter, samt två små särdeles konstnärligt utförda skåp, innanför hvilkas glasdörrar man varsnar talrika prof på grefvinnans unika samling af antika solfjädrar. En af dessa har en gång tillhört hennes namne, drottning Kristina af Sverige, och den är smyckad med ett miniatyrporträtt af den excentriska furstinna. Och af icke mindre intresse för besökaren är en samling lagerkransar af guld och silfver, gåfvor af furstar och hänfördas åhörare i London, Paris, Petersburg, Wien, Stockholm, New-York o. s. v.

Ett särdeles pryddigt skrin, som har sin plats på sidan om dörren till det förnämsta mottagningsrummet, har på ett mycket sinnrikt sätt konstruerats för att på samma gång väl bevara och tydligt exponera de lysande, men på samma gång högst delikata broderierna i kulört silke på en safrtblå sammetsrock, som fordom burits vid Ludvig XV:s hof. Skrinet består af två delar. Rocken har klippts i två stycken, och hvardera hälften har placerats innanför skrinets glasdörrar, hvilket själf är öfverhöjdt med heliotropfärgadt siden. Nära utgångsdörren står ett litet bord, belastadt med allehanda slags konstnärligt bric-à-brac. En stor fotografi af drottning Viktoria i silfverram och med drottningens egenhändiga namnteckning intager en framstående plats på pianot. Andra fotografier af drottningen af Sverige-Norge, prinsessan af Wales, den aflidne konung Alfonso XII af Spanien och hans efterlämnade gemål, drottningen-regentinnan, alla försedda med några egenhändiga rader, tolkande gifvarnas tillgifvenhet och beundran, träffas i samma rum.

I det tredje mottagningsrummet, af mindre dimensioner, ses en bärstol från Ludvig XV:s tid, af förgylldt trä och bemålad med scener eller taflor af Boucher och Watteau. Och i ett skåp af mörkt, snidadt trä är uppställd en antik servis af sachsiskt

porslin, utfördt af den berömde Marcolini. Den är afsedd för 24 personer och både alldeles fullständig och oskadad. Den ena väggen i detta rum är beklädd med en utsökt, gammal Beauvais-tapet. Den framställer ett sällskap kavaljerer och damer från förra seklet, musicerande i en solig park, det hela lika friskt i färgen som om tapeten nyss kommit från väfstolen.

Matsalen prydes af åtskilliga moderna målningar af framstående mästare. På spiselkranen synes en bronsbyst, framställande sångerskans man, greve de Casa Miranda. Grefvinnans sängkammare innesluter bland annat två utsökta nederländska målningar. Hennes boudoir-klocka har tillhört Karl XII. Men att söka uppräknat alla konstskatter i detta lika smakfullt som dyrbart inredda hem, vore att fylla en volym alla sidor. Dock, en tafja, en af de främsta i samlingen, hvilken ej under tystnad får förbigås, är en madonna med barnet af Mabuse, hvilken målning kostar sin nuvarande ägare 40,000 kronor. Lika värdefulla som intressanta äro äfven en serie vattenfärgsmålningar på pergament, framställande scener ur Henrik IV:s lif, utförda af en med honom samtidig artist och förr tillhöriga prinsen af Condé. En af pärlorna i grefvinnans dyrbara samling af taflor af äldre mästare är slutligen en fin Andrea del Sarto.

Men huru vidlyftigt hennes hotell än är, är det dock ej tillräckligt stort för att kunna ge utrymme åt hennes mångfald af konstskatter. Många ypperliga prof på gammal textil-industri t. ex. ha måst rullas ihop och magasineras och få nu bida sin tid för att en gång i framtiden åter tillåtas utveckla sin prakt.

Grefvinnan de Casa Mirandas lif förflyter under intellektuella sysselsättningar, som ej ge plats åt något slags ånger öfver att ha öfvergifvit eller begär efter att återvända till forna, bedårande framgångar såsom världsberömd sångerska. Hon motionerar sig mycket, promenerande till fots och i vagn. Hon ägnar en rundlig tid åt läsning, och hennes bibliotek är både rikhaltigt och väl försedt. Hvarje dag tillbringar hon dessutom ett par timmar med musikaliska öfningar. Hon har med andra ord aldrig öfvergifvit sin gamla kärlek, ehuru hon aldrig mer sjunger offentligt, utan endast för några af sina mest intima vänner.

Framför allt roar det henne att ordna sina konstsamlingar och — oupphörligt öka dem. Hon låter ingen konstauktion af vikt vare sig i Paris eller London undgå sin uppmärksamhet. Hon bevisar personligen auktionerna, själf görande inropen. Hennes vackra hufvud, hennes blå ögon och hennes regelbundna drag äro lika välbekanta för konstsammlarne i dessa bägge städer som de förr voro för operahabituerna i Europa och Amerika. Hon öfvervakar själf hushållningen i sitt hotell, som har att uppvisa ett tiotal tjänare, och det lika klokt och väl, som hon förut skötte sin ekonomi, ty hennes sinne för det praktiska har alltid varit föga underlägset hennes begåfning som sångerska och skådespelerska.

Men hvarje beskrifning öfver grefvinnans hem skulle vara alltför ofullständig, om man glömde bort hennes lilla favorit, Titi, en utsökt fin och ytterst liten knähund af en egendomlig, österländsk, hårlös ras, med en hud så mjuk och fin som en nyfödd kids. Det är en liten förtjusande varelse — säger madames väninnor —, sin ägarinna ömt tillgifven, klok och vaksam, och den lilla hunden viker aldrig från sin tillbedda matmoders sida. Han är af ljusgrå färg, en färg som beständigt ytterligare framhäfves genom ett ljusblått eller rosafärgadt band kring halsen.

Hvad beträffar grefvinnans toalett, utvecklar hon alltid en utsökt smak. Hon bär ständigt kläder efter sista modet och af dyrbaraste tyger, utan att kläda sig extravagant eller uppseendeväckande. Hon har förkärlek för dämpade färgnyanser och hennes favoritfärg är matt ljusblått. Hon begagnar endast obetydligt med smycken, trots det faktum att hon är ägarinna till en af Europas finaste samlingar af ädelstenar. Men spetsar utgöra hennes förtjusning, både svarta och hvita, och med sådana låter hon garnera alla sina förnämsta dräkter. Starka parfymer använder hon aldrig och ej heller något slags försköningsmedel.

Hennes man, greve de Casa Miranda, ser bra ut och har ett fängslande yttre. Han är vid pass sextio år, men ser femton år yngre ut. Han tillhör och är hufvudman för en gammal spansk familj, är en fullkomlig världsman, talar franska flytande och för en briljant konversation. Han är stolt öfver sin berömda och älskvärda hustru, men känner sig emellanåt manad att protestera mot hennes motvilja för att deltaga i det större sällskapslivet. Han bekläder ett ganska högt ämbete i Spanien och måste därför ofta nog vara hemifrån. I ett föregående äktenskap har han en ung dotter, donna Rosita, som är sin vackra styfmors ständiga följeslagerska och förklarade älskling.

Trots årens gång har grefvinnan Miranda bevarat sin forna, erkända skönhet. Hennes en gång så smärta figur har utvecklats till en ståtlig, men ingalunda för stor embonpoint. Men hennes uttrycksfulla ansikte har ej förlorat någonting af sina fina drag eller skiftande minspel. Blå ögon, vackert blondt hår, en mjölkvit hy med rosor på kinderna — äkta, ej ett grand smink eller puder! — så ser Kristina Nilsson ännu ut. Hennes sätt att vara är såsom fordom ytterst vinnande i all sin enkla rättframhet. Hon konverserar beundransvärdt, i synnerhet i konstnärliga och litterära ämnen. Naturligtvis intresserar hon sig i hög grad för unga sångare och sångerskor. Alltid är hon redo att bistå dem med råd och dåd.

Kristina Nilsson-Miranda, den gifta primadonnan, för nu ett så tillbakadraget lif, att endast hennes intimaste vänner veta, hvilken hjärtevarm och god kvinna hon är, den forna afguden, sångens drottning, hvilken ej ville stanna i sitt rike, till dess tiden stötte henne från tronen, utan som en vacker dag nedlade krona och spira och från scenen drog sig tillbaka till privatlivet, för hvilket hon ända sedan den dagen utgjort en prydnad och ett föredöme.

Att narras.

»Damma, där kom ju ingen liten fågel ur den där maskinen,» så yttrade sig med ömklig min och i en ännu ömkligare, ja rentaf i förebrående ton min lille gosse, då vi för flere år sedan trädde ur fotografens hus, där han nyss porträtterats. På vanligt fotograf-manér hade den vänlige mannen lofvat min lille pys, att ofvannämnda fenomen skulle inträffa, ifall han hölle sig mycket, mycket stilla och oafvänt blickade på kameran. Gossen rörde sig icke, men någon fågel framkom naturligtvis ej, och nu gick min besvikne älskling och funderade på detta problem. Hvad skulle jag väl säga honom? »Fotografen ville ha dig att stå stilla,» svarade jag brydd och undvikande.

»Ja, men bruka då stora människornarras?» så lät hans logiska genmäle. Hvad annat kunde jag svara honom än: »Om de det göra, så är det mycket orätt.»

Genom denna lilla episod framstod plötsligt för mig i hjärt dager ett mycket vanligt tillvägagående, som vuxna människor göra sig skyldiga till gentemot barn. Jag vill nu ej tala om barnsköterskor och annat obildadt folk, af hvilka man knappt kan vänta något annat; för dem ligger det så nära till hands att, för att skaffa sig litet lugn och tysta en ostyrig barnunge, hota med busen, vargen och andra mer eller mindre vidunderliga varelser. Dock har jag lagt märke till, att om man vid en ny sköterskas inträde i tjänst på ett vänligt, men allvarligt sätt förhåller det orätta i sådana tomma och osanna hotelser och ber henne akta sig för dem, detta för det mesta ej förblir utan verkan. Som sagdt, jag tänker nu ej på s. k. obildadt folk, utan företrädesvis på mera bildade människor, hvilka, märkvärdigt nog, i detta stycke ofta äro oförsvärligt tanklösa, och för hvilkas osanna yttranden det är mycket svårare att värja sig, då de för det mesta icke kunna förutses.

»Kom, min lilla flicka, så skall jag draga en slant ur näsan på dig. Se, här har du den!» Jag känner en herre, som ofta roar sig med denna taskspelarkonst, som i mångas ögon kan förefalla mycket oskyldig, men i själfva verket är ägnad att förvirra begreppen i en liten barnahjärna. Värst är det naturligtvis, när föräldrarna själfva icke äro samvetsgranna i detta afseende. Huru många lögners måste icke t. ex. en tandläkares operationsrum vara vittne till! »Sitt stilla, min älskling, det kommer icke alls att göra ondt,» så heter det t. ex., men i nästa ögonblick ljuder ett smärtans skri och barnet kommer kanske aldrig mer att lita fullt och fast på sin mors eller fars försäkningar. Eller den ängsliga mamman yttrar: »Gapa bara, doktorn tar inte ut tanden, han vill endast titta på den.» I nästa stund sitter tanden på tandläkares tång, men den lille patientens tro på stora människors sannfärdighet har fått sig en ohjälplig knäck.

Behöfver jag tala om de ouppfyllda löfena, hvilkas antal är legio? Jag glömmer aldrig, hvilken fördärfvig inverkan det hade på min förut omtalade lille gosse, då kusken en gång lofvade, att han skulle få följa med, när vi hämtades hem ifrån kyrkan, men det oaktadt körde ifrån honom. Ännu länge efteråt kom han i en feberaktig spänning hvar gång hästarne sattes för och han fått löfte att få följa med oss. Där stod

han länge i förväg på gården, iklädd kappa och hatt, och förlorade ej vagnen ett ögonblick ur sikte. »Är det verkligen, verkligen sant, att jag får följa med?» »Ja visst, min älskling, det har jag lofvat dig, och du vet ju, att jag brukar hålla mina löften.» »Ja, men en gång hade Nils också lofvat att ta mig med, och ändå körde han ifrån mig.» Missstroendets onda frö hade fallit i min gosses själ, och det behöfdes lång tid och en mycket konsekvent behandling för att utrota detsamma.

Någon gång blir man naturligtvis af omständigheterna tvingad att bereda barnen en missräkning, men då får man försöka laga så, att ingen bitterhet stannar kvar. Man har t. ex. lofvat dem en utfärd — helst bör dock sådant ske villkorligt — men en förändring i väderleken eller något annat hinder kommer emellan. I så fall har jag brukat säga: »Jag kan icke hjälpa, att utfärden ej kan bli af, men då jag nu lofvat er någonting roligt, vill jag istället gifva er något godt att leka kalas med; utfärden får bli en annan gång.» Följden blir, att ingen känner sig förorättad, och jag slipper se sura miner och besvikna ansikten.

Med risken att synas väl rigoristisk, vill jag till slut fästa uppmärksamheten på en sak, som alltid förekommit mig som ett ofog. Det är den i de flesta länder härskande seden att för barnen förklara en liten brors eller systers öfverraskande ankomst genom storkens hemlighetsfulla bemedling. Är denna uppenbara osanning, som ändå de flesta barn mycket snart komma underfund med, verkligen så nödvändig? Finns där ej något bättre sätt att tillfredsställa den barnliga nyfikenheten, utan att dock yppa det rätta sammanhanget? På mina barns förvånade frågor: »Hur har lilla bror (eller lilla syster) kommit hit?» har jag brukat svara: »En ängel har kommit med honom (eller henne).» Denna för ett barnligt sinne mycket plausibla förklaring har jag alltid funnit tillfyllesgörande, och i min mun innebär den ingen osanning, ty jag tror verkligen, att en ängel medföljer hvarje barn, som kommer till världen. Kommer så den tid, då ett barn behöfver en närmare förklaring, må detta då ske genom modern på ett öppet och värdigt sätt och icke genom tjänstepigor eller skolkamrater.

Dock, detta endast i förbigående. Syftet med min lilla framställning har endast varit att framhålla, huru ofta man genom tanklöshet rubbar den barnliga tillförsikten och sanningskärleken, dessa klenoder, hvilka, en gång förlorade, äro så ofantligt svåra, nästan omöjliga att återvinna.

Tycker kanske någon, att jag är för sträng? Jag tror, att man på detta område ej kan vara för samvetsgrann. Barnet bildar ju sitt eget handlingsätt efter de vuxnas föredöme, och huru kan det lära sig att älska sanningen, när det märker, att människor, som det borde se upp till, på ett så lättvindigt sätt handskas med denna ädla pärla. Och dock finns ingenting, som så undergräfvat en människas karaktär och beröfvar henne såväl Guds välbehag som människornas tillit, som just osannfärdigheten.

Incognita.

Från likbränningsidéns nitiske målsman i vårt land, ingenjör *P. Lindell*, ha vi emottagit följande skrifvelse med begäran om dess införande i Idun:

Kvinnan och likbränningen.

Under ofvanstående rubrik har i Idun förekommit en med »Ilse Franke» signerad artikel, som på ett varmt och känsligt sätt förordar det nya grafskicket, men också beklagar, att det vunnit så liten ankläng hos vårt lands kvinnor, ja att de i allmänhet äro mot detsamma fientligt stämde. Någon förvåning uttalas äfven öfver, att styrelsen för Svenska Likbränningsföreningen synes arbeta mindre än hvad den borde för att göra sina behjärtansvärda syften kända bland den större allmänheten — att den »bråkade» för litet för att bana väg för den nya idén. Uppsatsen slutar med uttalandet af den önskan, att flere insändare måtte yttra sig i den viktiga frågan; men då denna önskan ej blifvit tillmötesgången af flere än en »Mormor», anser jag mig böra begära plats för ett kortare svaromål.

Det är sant, att kvinnliga anförvanter mången gång förhindrat verkställigheten af en afliden persons förordnande om, att hans lik skall brännas, och att man ofta hör företrädesvis obildade kvinnor uttala sin ovilja mot likbränningen; men då man känner den makt, med hvilken gamla plägseder bibehålla sig, och då man gjort sig förtrogen med de oklara, halft vidskepliga känslöströmningar, som mängden erfar vid en dödsbädd, så måste man förvåna sig öfver, att våra damer ej uppträdat mera fientligt än hvad de gjort mot en känslolifvet så nära berörande nyhet som en genomgripande ändring af själfva grafskicket.

Med den kännedom jag har om likbränningsfrågans ställning i så väl vårt som andra land, kan jag intyga, att här mera än annorstädes kvinnan tagit en verksam del i denna reformrörelse, och att hon i allmänhet omfattar den med varmare sympatier än männen. Dessa senare visa endast undantagsvis något större intresse för saken och blifva ofta likgiltiga för hela frågan, då de märka, att svarigheterna äro vida större, än hvad de förmodat. Jag har bevittnat verkligt rörande drag af uppoffringar, som fattiga kvinnor underkastat sig för att förvissa sig om, att de skola efter döden blifva brända, och af den bestämdhet, med hvilken kvinnor ur alla samhällsklasser i detta fall göra sin vilja gällande, kan man med säkerhet sluta, att likbränningsfrågan i vårt land icke kan falla och att dess förnämsta stöd blir våra kvinnor.

Då man betänker, att föreningsväsendet ännu är för kvinnan mera främmande och att de i allmänhet hafva föga lust eller förmåga att till sådant lämna penningbidrag, må det anses vittna om det svagare könets intresse för den ifrågasvarande reformrörelsen, att icke färre än 695 kvinnor i denna stund finnas inskrifna såsom medlemmar af Svenska Likbränningsföreningen och att 19 st. till densamma i förskott inbetalt sin bränningsafgift. Utaf de 375 personer, som hittills blifvit brända genom den nämnda föreningens försorg, hafva 112 varit kvinnor, det öfvervägande flertalet i en ålder af 44 till 86 år.

Hvad den försiktighet beträffar, med hvilken denna reformrörelse ända ifrån början blifvit i vårt land ledd, så medgifves gärna, att den för flertalet måste synas vara alldeles för stor, men detta har ej hindrat en »tidning på kristlig grund» att beklaga sig öfver den »hänsynslösa agitation», med hvilken densamma bedrifves, och en annan tidning, en bulevardavis, att utbrista: »Man kan sannerligen inte begripa, hvarför den med statsmedel salierade redaktionen af den alla våra andra näringar ilsket hatande frihandelstidningen Norden, hr ingenjören Per Lindell, bråkar så fastligt med sin blifvande kristliga begrafning eller hedniska förbränning och med det skäligen intresselösa ämnet besvärar erkebiskop och konsistorier m. m., bara för att få sin lilla, lilla stoffhydda onyttigt förvarad i en urna.» O. s. v.

Men obskurantismen och dumheten äro ej våra farligaste fiender. För oss är det ej nog att kunna klart och tydligt visa reformens berättigande, att kunna fullständigt vederlägga hvarje anmärkning, som göres. Man måste därjämte sorgfälligt undvika hvarje missgrepp, som kan gifva de talrika och ingalunda ofarliga fienderna anledning att börja en strid, som i denna partisplittningens tid alltför lätt kan sluta med att likbränningsreformen neddrages till att blifva en simpel partifråga och såsom sådan motbjudande för de finkänsliga, de verkligt bildade, hvilka varit och böra förblifva likbränningsreformens egentliga stöd. Men det fordras tålmodighet för ett sådant

under årtionden fortgående planmässigt arbete med få synliga resultat, och detta tålmodighet finnes ej hos alla.

Per Lindell.

Vid hemmets dörr.

Skiss för Idun af

Elisabeth Kuylenstierna.

Prästgårdens gammalmodiga trilla med den lata bruna Palle för hade väntat minst en kvart vid stationen, innan tåget ändtilligen kom.

»Tag tömmarna, Lars, jag går ut på perrongen och möter honom,» ropade Edith Willnow, fröken från prästgården, och stod några ögonblick senare utanför stationshuset, ifrigt blickande in i de långsamt framglidande vagnarna.

Plötsligt viftade hon med sitt ljusa parasoll, och hennes friska, unga ansikte rodnade upp af lycka.

»Goddag Harald, hjärtligt, hjärtligt välkommen,» utropade hon och sprang fram till kupédörren. »Får jag lyfta ned kappsäcken, det orkar jag bestämdt. Du har böcker med dig, du, det känner jag, den är så tung,» tillade hon skrattande.

Docenten Harald Thörner hoppade nu ned af fotsteget. Tåget frustade vidare, och de båda unga jämte några bondgubbar och ett par barn stodo kvar i solgasset.

»Så, nu kunna vi hälsa riktigt,» sade Edith och lade sin hand på hans arm, »än en gång välkommen, vännen min.»

»Tack, kära, lilla Edith,» han lade ett ögonblick armen om hennes lif, men det skedde blott helt flyktigt, och det tycktes nästan som en pliktuppfyllelse.

Hon låtsade emellertid ingenting om. Han såg trött och öfveranstängd ut och behöfde hvila, sedan finge de talas vid.

»Så, Palle lefver än och gamla trillan också,» sade han, då de satte sig upp. »Tänk, hvad allting tyckes stå stilla så här på landet; det är fyra år sedan jag var här, och ingenting är förändradt. Att du inte förgås i enformigheten, min stackars lilla Edith.»

»Jag märker inte, att här är så enformigt,» sade hon enkelt, »hvarje dag har fullt upp med bestyr, och för resten har jag ju varit ute och andats storstadsluft en gång, då för två år sedan, du minns, innan du reste utrikes.»

»Ja, de fjorton dagarna fick jag rå om min fastnö utan kontroll. Det är inte min mening att såra dig, Edith, men här i ditt hem måste jag dela dig med tusen andra intressen. Du är till för alla de andra minst lika mycket som för mig.»

»Nej, käraste Harald, men alla de andra behöfva mig året om, du däremot — har sällan tid. Du läser, du tänker, och du säger ju alltid, att det är sådant, som jag inte förstår. Du vill ha mig, om jag skall kalla det så, under rasterna, och då kan det ju hända, att jag inte alltid kan passa på. Ärligt sagt, Harald, de här sista åren ha gjort mig främmande för dig. Dina bref — om du visste, hvad jag längtat efter dem — ha alltid varit skrifna till den lilla leksystemen, som ibland behöfde slå upp konversationslexikon för att få de lärda uttrycken tydda, men som fåfångt stirrade mellan de prydliga raderna efter något förtroligt ord eller lust att få det eller det deladt med någon, du höll af.»

»Jag tror du har blifvit en riktig liten moralpredikant, Edith, hade jag vetat det, så...»

»Fortsätt inte,» afbröt hon smekande, »du tänkte säga något mycket stygt. — Nu ha vi kommit till trollets grind. Minns du, när vi lekte, att jag var trollet och du en ståtlig riddersman, som kom ridande i fullt traf — på pappas käpp! Så kom du innanför trollets grind, och den föll igen just som nu. Du var i trollets rike och kunde inte slippa ut, om du ej fann ordet, som skulle lösa trolldomen och göra det stackars trollet till en fager tärna igen. Minns du, att vi fåfångt funderade öfver ett ord, trollet visste inte något själf! Och så kom du att stanna därinne, tills du växte ifrån leken och blef stor.»

»Nå, har du funderat på det mystiska ordet sedan,» frågade han road.

»Ja,» sade hon allvarligt, »nu vet jag det, tror jag.»

»Låt höra?»

»Nej, herr riddare,» sade hon skämtande, »pröfva ert smille, om ni vill slippa ur trollets garn.»

Med en för gamla Palle egendomlig tvär knyck stannade nu trillan framför prästgårdstrappan, där hela familjen stod samlad. Prosten och prostinnan främst, så gamla guvernanten och småflickorna samt längst bort komministern och Ture ende sonen.

Inne i den låga, enrisade salen, med sina väldiga syrenknippor på pianot och sina hvita linne-mattor i bukter öfver golvet, stod aftonmåltidens dukad.

Stackars Harald kunde vara hungrig, tyckte prostinnan, hvarför maten serverades, så snart de första hälsningarna utbytts. Samtalet blef lifligt, man talade om Haralds resa, om gemensamma bekanta och om forna dagar.

Efter måltidens slut gingo de alla ut på verandan.

Det var en härlig juniafton med doftfylld, ljun luft och denna mystiska halfdager, som är så rik på stämningar och tankar.

»Har du inte lust att gå nedåt sjön ett slag, Edith,» frågade Harald plötsligt och reste sig.

»Jo, gärna!»

»Snälla Edith, dröj inte så länge, du har lofvat att fåta oss hårdt i kväll,» hviskade Tyra och Elsa bedjande.

»Edith,» sade prostinnan, »du glömmet väl inte att se efter, om degen vill jäsa, när du kommer tillbaka?»

»Bli inte länge ute,» förmanade prosten.

»Nej, nej, nej, nej, luften är fuktig,» ekade komministern. —

»Ändtilligen,» utbrast Harald retligt, då de gingo nedåt trädgårdsgången, »jag trodde du aldrig skulle slippa ifrån. Nu ser du själf, hurudant det är.»

»Låt oss icke tala mera om det nu. Det är alldeles för härligt i afton för att uppstämna några dissonanser,» svarade hon undvikande. De satte sig på en bänk under en lummig hängbjörk och sågo utåt den tysta, lugna vattenytan. Båda letade de efter något att säga, mdu det var som om de saknat föreningspunkten, som lifvet fört dem i olika strömfåror långt från hvarandra.

Då och då lade han armen om hennes lif eller tryckte hennes hand, som ett sligs surrogat för den lyckostämning han borde känna.

Tårarna trängde sig beta upp i hennes ögon, men hon tvang dem modigt tillbaka, så svag ville hon icke vara.

»Kanske det är bäst jag går upp nu,» sade hon slutligen. »Som du vet är det midsommarafton i morgon, och då är det alltid litet att rusta med. Godnatt Harald, sof godt!»

Han såg hennes ljusa klädning försvinna mellan buskarna och försjönk åter i tankar. Han hade kommit hit mera af plikt än böjelse denna gång, det var sant, men nu kom det likväl en känsla af tillfredsställelse öfver honom. Här var så fridfullt, så lugnt och tyst. Inga emerverande diskussioner, ingen bullrande musik eller tanke-tomt societetslif, och så, det bästa af allt: Edith hade bestämdt vuxit i tankekraft och intelligens, men hon hade ej den charme han njöt af, icke detta, som lockar och fångslar, hon var alltid enkel och naturlig, en vild blomma utan höga färger och berusande doft.

Nu kunde han gifva sig, om de lefde sparsamt, om de hade nog af hvarandra och några anspråklösa nöjen, och om hon kunde dela hans intressen, men det hade han aldrig tänkt sig möjligheten af, att Edith skulle kunna. Sådant lärde man sig icke i prästgårdar på landet!

Långsamt gick han upp på sitt rum, såg sig omkring på de välkända föremålen och tyckte, att allting krympt ihop.

* * *

»Godmorgon Edith, hvad du ser varm ut?» Harald kom ned i salen, just då frukostklockan ringde för oåterkalleligen sista gången.

»Godmorgon Harald; jag har varit tidigt uppe för att hinna afsluta de flesta bestyren, innan du kom ned. Efter frukosten skall jag gå till fattiggården, har du lust att gå med?»

»Ja, men inte in. Där måtte vara rysligt.»

»h ja, nog kunde de stackars gamla ha bättre,» svarade hon stilla, men det flög en skugga af ogillande öfver hennes ansikte. Hur kunde han vara så kall och likgiltig? —

Edith gick in i fattiggården, och Harald slog sig ned utanför på bänken och väntade. Han hade emellertid icke suttit länge, förrän en gammal gubbe kom framlinkande till honom och betraktade honom intresserad från alla sidor.

»Jo men, så är det inte,» utbrast han slutligen helt förtjust, »jo visst är det Harald — herr Harald, menar jag! Goddag, goddag!» Han räckte hjärtligt fram sin gamla, skrumpna hand.

Harald letade i sitt minne och fann verkligen gubbens namn.

»Goddag, Anders, det var länge sedan vi sågo hvarandra.»

»Ja, var det så. Vi ha inte ha't samma väg te gå här i lifvet.»

»Nej, vi ha inte det. Jag har varit långt ut i världen, jag.»

»Ja, ja, det är väl te nå'n nytta de å', fastän inte jag förstår 'et. Di bli bara morska, tycker ja', och vill inte si, att jorden är grön å himmeln blå här hos oss med.»

Harald log, det fanns nog filosofi i det där.

»Nå, hur gick det med Matts och Stina, fingo de någonsin hvarandra,» frågade han efter en kort paus.

»Har inte han hört om den paschasen,» frågade Anders storögd. »Det var en kärlekshistoria, som borde stå om i romaneböckerna, men där ska' det väl bara vara skröp, förstår jag. Först kom Stina in på fattigårln, och året efter kom Matts. Di orka inte arbeta längre nå'n åf dom. Han var sexti år och hon femti, men hållit af hvarandra hade de gjort, se'n di var bara barna. Nu blef hon så sjuk och eländig, å han med för resten, men så fick han höra, att hon jämrade sej, för halmen, hon låg på, var så sliten. Då pillade han sej upp ur sängen och linkade ut i socknen för att tigga ihop litet lickrare halm å sin Stina. Go'a människor gaf honom, hvad han begärde, å så knogade han hem ett stort fång. Stina fick ombäddadt, men Matts behöfde ingen bädda åt mer. Han dog på natten under svåra plågor. Doktorn sa' se'n, att det var öfveranstängning. Ingen hade hjärta att tala om för Stina, att han så godt som dött för hennes skull, men när kräket fick höra, att han inte fanns te' längre, slockna' hon som ett ljus, hon också.»

Harald kände sig underligt gripen af den enkla berättelsen om tvänne fattighjóns kärlekssaga; det talades om, att bildningen förfinade känslorna, men var det ej i så fall hjärtats bildning? —

»Så, nu är jag färdig, Harald; tycker du, jag dröjt länge,» ropade Edith.

»Nej, Anders har hållit mig sällskap.» Han nickade åt den gamle och följde sin fästmo.

»Hvad du är tyst och tankfull, käraste Harald,» sade hon vänligt. »Låt oss sätta oss här i skuggan och tala vid hvarandra en stund. Det är inte värdt att dröja längre.»

De togo plats på en stor sten. Edith var mycket blek, men lugn.

»Vill du slippa ifrån trollet,» frågade hon vekt. »Jag är rädd, att du längtar till något annat. Du skall få veta den lösen jag tänkte mig skulle föra oss båda ut till gemensam stråfvän i den rika, stora världen. Blott ett litet ord skulle det vara: kärlek. En sådan där kärlek, som tager och gifver allt, ej portionerar ut i vissa kvantiteter efter en tillfällig stämning. Jag hade tänkt mig, att vi skulle bytt tankar och åsikter, haft allt gemensamt. Du skulle lärt mig, jag dig, ty det finnes saker, där lärdomen famlar blindt, men känslan hittar säkert. Jag skulle blifvit din kamrat, din vän och förtrogna, icke endast värdinnan i ditt hem.»

Han såg på henne. Menade hon, att det skulle vara slut emellan dem? Trodde hon icke längre på honom? Han tyckte, att han gått en lång vägsträcka förgäfvos, gått och gått ifrån lyckan vid sin egen tröskel för att söka den hos främlingar.

Hos Edith hade han aldrig sökt andligt förstående, det hade han icke ens tänkt på. Vanan att se henne gå där, tillbakadragen och blygsam, hade förblindat hans omdöme.

Han drog henne intill sig och kysste henne varmare än på länge.

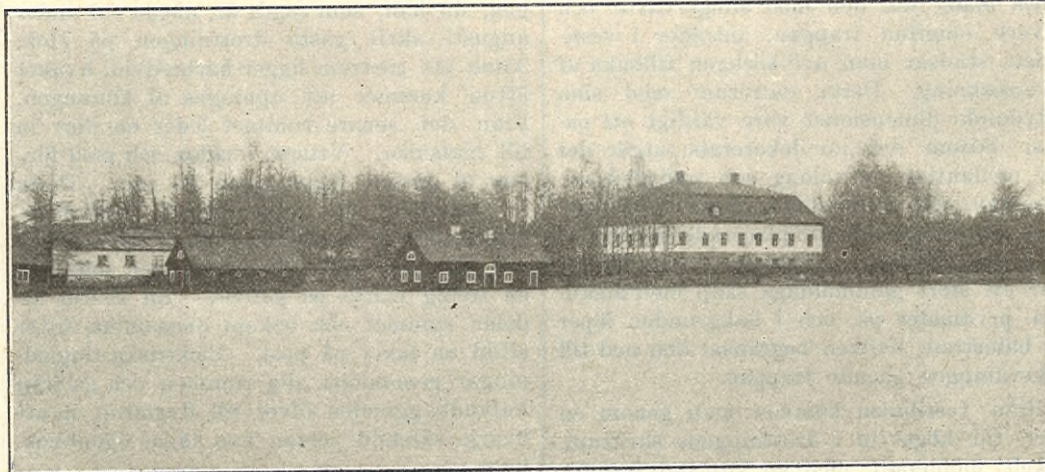
»Förlåt mig, Edith,» sade han, »och följ din riddare ut i världen. Jag har ålskat mitt lilla troll, men jag visste icke, brydde mig ej om att veta, det du ägde skatter, dem ingen anade. Hvarför gaf du dig ej tillkänna förr?»

»Jag väntade, att du skulle komma, att du skulle längta efter gemensamma intressen, men du drog dig bort i stället.»

»Edith,» hviskade han ångerfullt, »nu är jag här igen!»

»Och nu öppna vi trollgrinden och gå ut i vida, vida världen,» svarade hon med strålände ögon.

Drottningens sommarresidens.

»Skola vi fara och bese Hok?» sade en af mina vänner ett par dagar före drottningens ankomst dit. Sagdt och gjordt. Vi startade från Stockholm onsdagsafton och anlände påföljande morgon kl. 8.21 till Hoks nyanlagda station å Halmstad—Nässjöbanan. Stationen, som ett par dagar förut flyttats till sin nuvarande plats från en annan längre bort belägen, ligger i en utlugning i skogen, ensam och öde, som stationsinspektoren med en djup suck sade oss. Någon annan människoboning syntes ej heller till i närheten, endast skog rundt om, och några telegrafstolpar som förtäljde, att civilisationen ej var så fjärran.

Vid tågets ankomst var dock åtskilligt folk församladt — de flesta för att hämta bref och tidningar. De betraktade oss med en viss vördsam nyfikenhet. En ung kvinna, klädd i halfhandskar och duk på hufvudet, kastade en lång mönstrande blick på min ljusa kappa och närmade sig frågande: »hör herrskapet till hofvet, så kanske jag kan få lof att bära sakerna.»

Det var påkostande att afstå från äran att anses som h. m:ts hofdamer, men sanningen likmätigt måste vi dock svara nej.

Vägen upp till herrgården var lätt att finna. Den gick genom oafbruten skog ungefär en fjärdingsväg. Öfverallt syntes förberedelser till drottningens förestående ankomst. Nere vid stationen den nya åttkantiga paviljongen, som skulle blifva kunglig väntsal, med flaggstänger och blågula draperier. Längre upp var en mängd folk sysselsatt att jämna vägen och sprida ut grus. Hofintendenten Nyströms ekipage hade just svängt förbi. Männen stodo med blottade hufvuden och sågo efter vagnen. En gammal gubbe vände sig om och såg oss komma. Tydligt begick han samma misstag som kvinnan nyss, ty ögonen lyste af undran — jag törs väl säga *beundran* — och mössan hölls vördnadsfullt i handen. Det var märkbart öfverallt, att drottningens ankomst glädde folket. Man varnade det vid hvarje samtal med små och stora.

»Slottet i ödemarken» har någon fantasi-rik skribent kallat det hvita hus, som snart skymtade fram för våra blickar. Ja, slott klingar nu så vackert — men vi svenskar äro ej alldeles lika lättvindiga, som t. ex. fransmännen, i att benämna hvarje landtlig bostad för slott. Vi vilja gärna ha torn och spiror och så där bortåt ett hundratal rum i ett slott. Detta hvita hus, hållande 100 fot i längd och 65 fot i bredd, utan någon som helst yttre arkitektonisk prydnad, det var tilltalande och saknade ej en viss åldrig grandessa, genom sitt höga brutna tak och sitt präktiga läge med den mörka skogen som bakgrund och sjön vid sin fot, men — ett *slott* var det icke! Kallar man Hok en stor ståtlig herrgård, kommer man sanningen närmast.

Egendomen äges för närvarande af grosshandlare Petré i Oskarshamn och änkefru Ekvall, hvilken senare tillika med dotter bebor stället. För tillfället hafva dock de båda damerna inflyttat i ett litet täckt beläget hus vid ändan af allén, hvilket förut varit statkarlsbostad, men som nu med tillhjälp af snickare, målare och tapetserare förvandlats till en förtjusande sommarbostad. Å den med tältduk öfverspända verandan därutanför bjödos vi gästvänligt på kaffe och hörde med beundran, hvilket otroligt besvär fru E. haft för att utrymma hela sitt hus och förvandla det till en värdig konungaboning. Att allt detta genomförts med den älskvärdaste glädthet, förtjänar särskildt anmärkas. Men nu var allt så pyntadt och fint, och de ståtliga gemaken väntade blott på sin härskarinna.

Hok ligger på en udde vid den skogomkransade Hoksjöns södra strand och är på tre sidor omgivet af vatten. Själva allén går fram längs en jordbank, hvilken i söder begränsar Hoksjön. På trenne ställen afbrytes banken af broar, under hvilka Hokån söker sin väg ut i sjön. Då vattenståndet är högt, tränger det sig här fram med brusande dån.

Då man från allén närmar sig herresätet, mötes ögat af ett stort vitt hus af reveteradt timmer med brutet tak af betydande höjd. Tvänne likaledes hvita flyglar ligga å ömse sidor af den mycket stora gården, hvars midt upptages af en väl hållen gräspan, där krokettspel stundom öfvas. Fint sandade breda vägar löpa å ömse sidor om densamma framför husen. Bakom husen utbreder sig trädgården och går på två sidor ända ned till sjön. Husets framsida åt gården till har blott en våning med 6 fönster å fasaden. Den väldiga taköfverbyggnaden ger dock ett imponerande utseende åt det hela. Åt sjösidan höjer sig stenfoten och bildar en hel våning, där köksdepartementet och rum för betjäning äro belägna. Huset är nästan lika bredt som långt och har icke mindre än fem fönster å gafiarna. Detta gör att alla rummen, hvilkas antal i öfre våningen är 13 utom vestibulen, blifva mycket rymliga. Väggskap och garderober finnas i mängd. Skänkar och serveringsrum

rekommenderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munns renhållande. Säljas hos de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, Drottninggatan 44, Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping.

Tandläkare C. O. Koch — tandpasta Floriline och muntinkur Odontofyl

Möblering och Dekorering
af våningar verkställes stilriktigt och elegant.
Största urval af goda modeller uti olika stilarter.

Sängar och Sängkläder, Möbelyger,
Mattor och Gardiner m. m., m. m.

Carl Johansons
Möblerings-Affär.
Drottninggatan 45. 1 och 2 tr.

äro beundransvärdt väl inrättade, liksom öfverhufvud taget hela ekonomiafdelningen kan kallas mönstergill.

Då man, från den med slingerväxter och löfverk omgifna trappan, inträder i vestibulen, studsar man ovillkorligen tillbaka af öfverraskning. Detta entrérum med sina betydande dimensioner vore värdigt ett palats. Såsom det nu dekorerats, utgör det ett mellanting af salong och trädgårdssal. Blommor och bredbladiga växter fylla rummet, och däremellan äro placerade små soffor, bord och bekväma hvilstolar. I ena hörnet står ett stort gammaldags skåp med åtskilliga prydnader på, och i bakgrunden löper en balustrad, hvilken begränsar den ned till köksväningen gående trappan.

Från vestibulen kommer man genom en dörr till höger in i drottningens skriftrum, enkelt möbleradt med en korgstol framför skrifbordet, en bekväm soffa, ett skåp med inläggningar i ena hörnet, små bord och stolar. Detta rum, liksom sängkammaren, är mattbelagdt. Innanför skrifrummet ligger sängkammaren, dekorerad i blått och med den säng, som drottningen alltid för med sig på sina resor. Sängen omgifves af en skärm, hvilken väl torde behövas för dagerns skull, då båda dessa rum ligga åt söder och äro mycket ljusa. Innanför sängkammaren ligger toiletrummet. Därifrån kommer man in i ett annat litet rum, hvilket å ena sidan har utgång till korridoren och å andra sidan en dörr, som leder ut till den glasveranda, hvilken uppförts utmed husets gafvel, och där drottningen tillbringar många af dagens timmar. Verandan ligger högt, i jämbredd med rummen, och från densamma går en trappa ned till gården — de uppvaktandes väg. Invid det omnämnda passagerummet, men med utgång åt korridoren, ligga två rum för kammarfruarna och ett tredje för den sjuksköterska från Sofiahemmet, som drottningen alltid för med sig på sina resor.

Från dessa rum, såväl som från vestibulen, kommer man in i den väldiga matsalen med sin makalösa utsikt öfver sjön. Den håller 36 x 28 fot, har tre stora fönster med kulörta gardiner och ganska ljust tapetserade väggar. Ett väldigt matbord med matta under upptager, som naturligt är, midten af rummet. Öfver matbordet hänger en stor bronskrona. Kring väggarna står en tät rad af stolar i svart trä. På båda kortväggarna rottingssoffor och utmed ena långväggen löper ett serveringsbord väl rymmande hundra fat. Ett par små bekväma gungstolar fullborda möbleringen. Innanför matsalen ligger ett stort skänkrum med is-skåp och diverse bekvämligheter, hvars åsyn måste fylla hvarje husmoders hjärta med förtjusning. Från skänkrummet gå hiss och talrör ned till köket. — Från matsalen inträder man genom en med röda portieror omgifven dörr i salongen, ett stort hörnrum med många fönster och dyrbara mattor betäckande golfvet. Väggarna och möbler hållna i rödt. Detta är ett praktigt rum, fyllt med taflor och konstsaker. I ena hörnet står en staty i kroppsstorlek af Afrodite, som med sin rena hvithet framträder väl emot den röda bakgrunden. Från salongen kommer man in i ett i ljusgrönt hållet rum, kalladt Karl XV:s sängkammare, emedan kung Karl här sofvit en natt. Detta är ett ytterst behagligt rum med sin utsikt öfver trädgården och sin genom markiser dämpade dager och svala luft. Den mörk-

bruna mahognisängen står på en estrad och tager sig så väl ut emot de fint ljusgröna tapeterna. Detta rum är afsedt för konungen, då han, som sagdt är, någon tid under augusti skall gästa drottningen på Hok. Ännu ett gästrum ligger här bredvid, hvilket äfven kommer att upptagas af konungen. Från det senare rummet leder en dörr in till matsalen. Ytterst i raden och med fönster åt gården ligger ännu ett rum. Detta är bestämdt för uppvaktande hoffröken. Därutanför är tamburen, fullständigt möblerad som ett rum med stor spegel, soffa och en treflig matta på golfvet. En skärm afdelar rummet och bakom densamma sitter alltid en lakej på post. Elektriska ringledningningar genomlöpa alla rummen och gå från hufvudbyggnaden öfver till flyglarne, så att hvarje särskild person kan kallas ögonblickligen.

I våningen en trappa ned ha vi köket med dess olika spisar och ugnar. Föröfrigt så stort, att man skulle där kunna tillreda mat för ett halft kungarrike. Blankskurade kopparkärl skeno från hyllorna, hvilka alla voro kantade med hvita pikerade pappersremсор. Vi öppnade skåp och skafferier — där var lika fint. Ej skafferier efter Stockholmsmönster, med en fem, sex hyllor, där en husmor sträcker in armen och med förtviflan tänker: »hvar skall jag sätta allt?» — utan stora rum, ett af dem med två fönster och otaliga hyllor, kryddskåp och lådor. Ett företräde ha vi dock här i Stockholm, nämligen vår vattenledning. På Hok måste allt vatten *bäras* in i köket från sjön eller brunnen, och stora sår stodo för detta ändamål med sina tillhörande ok vid dörren. Men så går också sjön nästan upp till stenfoten, och en brygga leder från köksdörren direkt ned till stranden.

I köksförstugan och den stora stenlagda gången, från hvilken järndörrar ledde in till 8 stycken olika källare, stodo packlärar och kistor, alla märkta med »h. m:t drottningen». I ett hörn af mjölkammaren stod en ägghylla af manshöjd. Däri var plats för mer än 800 ägg. Att på Hoks herrgård föres ett gästfritt lif med mat och många munnar, det kunde man skönja i köksdepartementet. — I denna våning finnas äfven en stor matsal för betjäningen och rum för kökspersonalen.

Hvad flygelbyggnaderna beträffar, så finnas i den ena åtta rum och en stor biljardsal. Två rum här af äro bestämda för vakt-hafvande kammarherren. De öfriga för kammartjänare och lakejer. I den liknande flygeln midt emot skola kuskar, betjänter och en del af kökspersonalen bo. Den betjäning, som åtföljer drottningen till Hok, lär uppgå till 20 personer. Läger man härtill de uppvaktandes antal, så kan man förstå, att gårdens ägarinna, oaktadt det stora utrymme, dock haft åtskilligt hufvudbry för placeringen. Möbleringen är nästan uteslutande ombesörjd och bestridd af fru E. Blotta sängkläderna till allt detta representerar ju en hel liten förmögenhet.

Men ägarne af Hok äro vana att se kungliga gäster i sitt hem. Det är ej första gången en drottning gör ett besök där. Drottning Josefina och prinsessan Eugenie lågo här öfver en natt i oktober 1846 vid en uppresa (i vagn) från Bäckaskog till Stockholm. År 1843 hade redan dåvarande kronprinsen Karl och prins Gustaf besökt stället, legat öfver en natt och påföljande dag besett järnverket. Slutligen i juni 1863

var kung Karl XV, åtföljd af en lysande svit, gäst å Hok, under en resa söderut. Där gick då ståtligt tillväga. En lysande supé gafs första aftonen. Hela byggnaden, parken och allén voro eklärerade. Tusentals människor hade samlats från hela provinsen för att se konungen och höra den muntra regementsmusiken, hvilken hela aftonen utfördes af Smålands grenadierer.

Vår nuvarande drottning älskar ej bullersamma fester, så helt säkert kommer det i sommar att gå mera stilla till på Hoks herrgård än vid de förut omnämnda besöken. Men invånarne i den ödsliga smålandsbygden äro glada och stolta att hafva sin drottning ibland sig, och mycket godt kan för dem ock komma ut där af. Att ställets rena luft och fridfulla läge skola verka hälso-gifvande på drottningen och locka henne att återvända, är allas hjärtliga önskan.

Den vy, vi meddela, visar Hok från sjösidan och är tagen på våren, innan ännu träden slagit fullt ut. Öster om sjön sträcker sig en bergås med det underliga namnet Räfvaskansan. Den är beväxt med högstammig granskog, och drottningen företager där nästan dagligen promenader till häst, åtföljd af någon af uppvaktningen.

Aug.

Stackars örat!

Populär medicinsk föreläsning

för Idun af * * *

(Forts.)

Det har väckt mitt intresse många gånger att i psykologiskt hänseende söka utgrunda orsaken därtill, att åhöraren just i det ögonblick behöfver snyta sig, då talaren vid en fin vändning sänker sin röst och med en säreget ljuflig stämma låter sin väl-talighet sakta porla fram i en uttrycksfull halfhviskning.

I sanning »att kasta pärlor för svin», ty hela grannlåten slukas upp af oväsen och trampas ner af oartikulerade naturljud, som möjligen kunna vara af fysologiskt intresse, men alldeles icke äro af estetisk verkan.

Eller hvad säges om det egendomliga fenomen, som vi bruka kalla »kyrksnytningen»?

Ni förstår kanske icke, min nådiga, hvad jag härmed menar. Jo, ni sitta stilla, mycket stilla, och lyssnar helt andäktigt på den »vackra predikan», då ni plötsligt hoppas högt af förskräckelse i den obekväma kyrkbänken, ty ni fick oförmodadt höra bakom er uppe från orgelläktaren en väldig skräll, som om någon klumpfot råkat oförvarandes trampa på pedalen, då trumpetregistret är utdraget, ni trodde nästan, att åskan slagit ner i tornet eller att hela orgeln sprack; var lugn, det var blott en hederlig landtman, en sådan där protektionist, ni vet, som blef bjuden på snus, och han måste ju putsa sin näsa. Rår han för, att de akustiska förhållandena äro sådana, att ekot fjäskar och rullar långs taket på ett otrefligt sätt, så att de yrvakna kyrkogångarna tänka på Viborgska smällen?

Se, detta är en äkta och veritabel »kyrksnytning». — Hvarför skall örat opåtaladt få utsättas för skymf och misshandling, då de öfriga sinnen äro skyddade af »comme il faut» och »det passar sig inte»?

Om till exempel en artist för en utsökt publik förevisade en märkvärdig tafla, och en slyngel därvid toge sig för att med en spegel »kasta solkatt» i ögonen på åskådarna, skulle han ofelbart blifva utkastad och kanske genompryglad.

Hvad skulle man säga, om en botanist åt sin kamrat räckte fram en doftande ros, men han, då denne skulle lukta på blomman, ryckte undan densamma och i stället stack under hans näsa ett stycke ruttet kött?

Om någon gaf mig ett fat sylt med vänlig inbjudan att smaka på delikatessen, men i detsamma en illasinnad människa hällde en näfve salt däröfver, så hade jag väl rättighet att kalla honom en oförskämd krabat.

Vidare, antag att en stackars frusen vandrare stode och värmdes sina darrande lemmar framför den sköna eldbrasan, och så en spektakelmakare passade på att hålla en skopa iskallt vatten på hans bara hals och nacke, då skulle hela världen säga, att denne ej vore vid sina sunda fem.

Ja, de fyra andra sinnena hafva i seder och bruk samt allmänna opinionen rätt goda försvarare — men det stackars örat är värnlöst!

»Går du upp på konserten i afton? Grefve Y-hjälms har anordnat den för välgörande ändamål, hela societeten kommer.»

»Jo, naturligtvis.»

»Det lär blifva en storartad musikalisk-deklamatorisk soiré.»

»Jaså.»

»Bland andra komma signora Tremolini och signor Pianosclusco att biträda, efter hvad mamsell Julie sade mig, och så skall unge X-stjärna läsa upp sitt nyaste poem.»

»Såå.»

Residensstadens allra största salong är fylld af en högst animerad och så där delvis distinguerad publik. Längst fram står en rad fåtöljer för la crème de la crème. Det är visserligen nätt opp sämsta musikplatsen och fåtöljerna äro iskalla, men smakar det att vara förnämst, så må det ock kosta något, och för öfrigt skall väl noblessen ha något obehag också på denna ofullkomliga jord och inte bara fördelar.

För att få konversationen i gång och gifva grannarna tid att prata ut det allra viktigaste före huvudnumren på programmet, anmodar grefvinnan »mamsell Julie» att spela en lång sonat. Under Beethovens toner hade publiken god tid att mer eller mindre bullersamt göra sin entré, granska hvarandras toiletter och utbyta sina tankar om ett och annat, särskildt den lilla runda fru rådmanskan, som anförtrodde fru löjtnantskan (med sin eviga blå sidenklädning, den var då outslitlig!), att hon hade stor respekt för »klassisk musik», för sin egen ringa del föredrog hon »Jungfuns böner», ty den brukade hennes Emelie spela om sändagkvällarna.

Fru kaptenskan, hon med det dubbla »skinnets på näsan» (hvilket kanske var orsaken till, att hon aldrig blef majorska), hade egentligen gått upp för att säga den skenheliga domprostinnan, att det var både synd och skam att skriva en sådan orlofsedel och därigenom narra henne att taga i huset en sådan slynga som den rödhåriga köksan — kaptenen svor visserligen på, att hon inte hade rödt hår, nå — hvar och en har sin smak — ja, hon ville visst inte säga något,

men nog kunde hon berätta . . . och så hade människan lagt sig till med mellanspetsarna, som kaptenskan tagit hem på prof, men som hon visst icke hade råd att köpa . . . men rödt hår har hon i alla fall.

Patron Hö var inbegripen i ett mycket lifligt samtal med inspektor Halm om A-smör och B-smör, och om det verkligen kunde vara skäl att så mera af svarthafren, innan han hade köpt hem litet Thomas fosfat, men då vågade herr förvaltar Ärlig göra ett litet inpass äpropos täckdiken.

Den gamle jägmästaren med de buskiga ögonbrynen, som godt kunde räcka till 2 par mustacher åt hans bägge söner, underlöjtnanterna, vågade så många som »både hoppar och nickar», att hans bruna Ajax är den bästa stöfvaren i hela Sveriges rike; den nya bössan med förnicklingen på pipan heter »harpiskan», ty ingen enda »jösse» har någonsin undkommit det vapnet; i hans jaktväska, den där med broderierna, som hans »pulla» gifvit farsgubben i julklapp, hade legat sina 1000-tals af både flygande och springande få. Och valparna sedan . . . men den förläste lektorn hör ju inte på — och ändå »är han i naturvetenskap!» — han är ju för resten musikvurm och skall låtsa begripa det där pianoklinket, han brukade ju spela fiol i Upsala.

Grefvinnan bedyrade för öfverstinnan, att det gick mycket väl för sig att hålla litet salicylsyra i saften, ty då drog den ej så mycket socker och höll sig lika bra. Hon såg nog, att doktorn smög sig bort och ställde undan glaset, men hvem i all världen kan göra läkare till lags?

(Forts.)

Ur notisboken.

Kristina Nilsson utreste i fredags till fabrikskör Schanders egendom Gårdsby, där hennes brorson, vice häradshöfdingen Johs Nilsson, i lördags sammanviges med fröken Anna Schander. Vigseln förrättades af biskop Lindström. I tisdags kl. 8 f. m. afreste den frejdade sångerskan från Vexjö direkt till sitt hem i Paris.

*

Grefvinnan Maria af Visborg, prinsens och prinsessan Bernadottes äldsta dotter; har blifvit porträtterad af målaren Elisabeth Czapek, dotter till musikdirektören Jos. Czapek. Porträttet, utfördt en miniatyr på elfenben, skänktes af prinsens och prinsessans Bernadotte till drottningen på hennes födelsedag.

*

Hur man gör godt. Å framlidne konsul Frestadius' egendom Tollare på Vermdön har en hans syster ett barnhem, hvilket hon troget och tråget ägnar kärleksfull omvårdnad. I den lilla sommarbyggnaden, som ligger i grannskapet af det ståtliga corps de logiset och omgifves af vackra barrskog, har fröken Frestadius sina skyddslingar. De äro till sammans åtta, i en ålder af tre, fyra och fem år; samtliga äro sängliggande, ty de lida af höftsjuka. En särskild sköterska har tillsyn öfver de små, hvilka dels där och dels under vintern i hufvudstaden få tillbringa omkring två års tid i detta sjukhem och därunder på allt upptänkligt sätt omhuldas. Det är också verkligt rörande att se, huru smättingarne lägga i dagen sin oförställda glädje, när de få besök af sin ädla välgörarinna, och det sker ganska ofta, ty fröken Frestadius bor själf rätt nära sitt lilla barnhem. Äfven hon har under en lång följd af år varit besvärad af den åkomma, för hvilken hon nu beredt vård åt de små.

Teater och musik.

Arena-teatern, som vår allra nyaste teater heter, öppnade i går torsdag sina portar med utstyrselstycket »Den sköna Melusina». I hufvud- och titelrollen debuterade en ung fröken *Elsa Friberg*, som tillhört Dramatiska teaterns elevskola. Öfriga framstående roller uppbaras af hrr *William Engelbrecht*, *Hjalmar Sjöberg*, fröken *Hildegard Lindzén*, fru *Virgine Strandberg*, fru *Sigrid Precht*, hrr *Stenfelt* och *Precht* samt fröknarna *Keen*, *Rising* och *Tuné* m. fl. De i sagospelet förekommande danserna äro arrangerade och inöfvade af teaterns balettmästarinna, fru *Caroline Müller* från Hamburg.

Vi hinna först i nästa nummer återkomma till ett närmare omnämnande.

David Thor.

Några drag ur en »reformators» lefnad.

Skiss för Idun af

Petrus Hedberg.

(Forts.)

Intet verkar så kraftigt som exempel, både till godt och till ondt. Då båtsmans-Olles Stina på torsdag kom in för att dricka en kopp kaffe hos Gulliks Lena och såg, att hon hade sand på golvet och att alla bleksakerna voro finskurade och uddiga pappersremсор uppsatta kring spiskappan och hyllorna, sade hon:

»Kors, hvad du har fint, Lena.»

»Ja, prästen är då så fink att klippa remсор, så du kan aldrig tro det. Och kan du tänka, han gaf barna en karamell hvar, för att de skulle bära hem vatten åt mig, fulla såar, och sand att strö på golvet. Och nu är han ute och fiskar med nånting som heter utter med Gulle; det är inte ett djur, utan som en bräda och krok. Och jag såg dom fick en stor gädda, tvärt dom kom utanför vassen vid Libergsklacken.»

»Lärde du dig klippa tocka där remсор af honom?»

»Nej, men han sa, att om jag hörde nån, som ville ha, så skulle han komma till dom och klippa.»

Så små och oansenliga voro de frön pastor först sådde bland stenörena på Manlösa, och så obetydliga voro de blommor, som först spirade upp i den gamla vildmarken.

På söndagsmorgonen satt pastor Thor i sitt fönster och såg hän mot det närbelägna kapellet för att se, om några af hans nya bekanta skulle komma till kyrkan. Där gingo två kvinnor in, den ena ledande vid handen en liten flicka, så kom en gammal hvithårig man stappande fram med hjälp af två kryckor, därpå efter hand några kvinnor, han räknade dem till sju, och en fem, sex barn. Ingen mer trädde inom det lilla templets dörrar, men rundt omkring i backarna såg han karlar och pojkar ligga med blicken riktad mot kyrkdörrarna. Pastor Thor smålog och sade för sig själf: »Ni är som malen, som dras hän mot ljuset, men ni ha fått förnuft, hvilket icke malen har, och ni ä rädda att sveda vingarna.»

Då han på väg till kapellet gick förbi en grupp på tre män, som lågo i gräset bredvid vägen, sade han glatt och vänligt:

»Jag skall öppna ett fönster i kyrkan, så ni kan höra hvad jag har att säga, om ni inte vill gå in. Men nog skulle sången ljuda bättre, om flere ville gå in i kapellet.»

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunnen enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan
Riks- och Allm. telefon.

Tandläkare dir Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandinktur
 Annas & de bästa apotek i partymärker o. hos hrr handlande. Färdigförpackning för Svea och Skoonholm, Bendix, Josephson & C. O., 11 Refortingsg.

Då pastors starka röst hördes börja sjunga den första psalmen, reste sig en och annan långsamt ur gräset, gjorde en lof af och an, pratade ett par ord med dem de mötte, men kom härunder allt närmare kapellet. Här slog de sig ner igen så nära, att de genom det öppna fönstret kunde höra, hvad som sades.

Det var den trettonde söndagen efter Trefaldighet, då texten handlar om den barmhärtige samariten. Den gaf pastorn ett godt tillfälle att tala helt enfaldigt om våra plikter mot nästan, och i sitt tal inflickade han en mängd intressanta och lärorika berättelser, som han hämtat ur Burkes Pastoralteologi, Funkes skrifter och andra ställen. Och de bilder han använde voro alla tagna ur deras eget lif.

»Om din granne ute på sjön vrickar en hand och inte kan ro hem sin båt och du klifver in i hans båt och rör hem den åt honom eller tar den på släp, om du jordar en skeppsbruten, hvilkens kallnade stoft vägorna kastat upp på stranden, och läser en bön öfver hans namnlösa graf, om du delar med dig af din rika fångst till den, som ingenting fått, då handlar du som den barmhärtige samariten, och änglarna glädjas öfver ditt verk. Men man kan också hjälpa på ett sådant sätt, att man gör skada i stället för gagn, och då är man icke någon barmhärtig samarit. Om du till exempel ser någon, som sätter sänkestenarna på skötarne och näten där hvarest korkflötens skola sitta och du hjälper honom, eller om du hjälper någon att med kortspel och supande fördrifva en tid, som borde användas till redligt arbete för att skaffa kläder och

föda åt hustru och barn, då är du sannerligen icke någon barmhärtig samarit, och hvarken du själf eller någon annan, vare sig i himmelen eller på jorden, kan känna någon rätt glädje öfver ditt verk.»

Sin predikan avslutade han med en brinnande bön för en man, som låg sjuk, slagen och sargad vid vägen. Synden var det, som hade slagit honom, dårskap och laster hade sargat honom, så att han icke hade annat att vänta än döden. Och han bad till Honom, som är herre öfver lif och död, att se till den sjuke i hans elände, att han måtte få lefva i evighet i salig förening med sin Gud och frälsare.

Ryktet om denna predikan spred sig i en hast öfver hela ön — bäst kom man ihåg de många småberättelser prästen talat om förstas — och en följd däraf var, att aldrig sedan under de fyrtyo år, som pastor Thor vistats på ön, gudstjänsten varit så fåtaligt besökt som denna första söndag.

Man må dock icke tro, att det gamla ogräset med ens blef uppyrkt med rötterna och att den goda säd, som den trogne och nitiske säningsmannen sädde, genast började gro och spira bland de kala, kalla och hårda klipporna och i de ännu hårdare sinnena. Nej, nej! Många år af oafåtligt arbete erfordrades, innan ens hälften af befolkningen så mycket som till det yttre lifvet vändt sig bort från sina gamla onda vanor.

Striden mellan ondt och godt var hård, och många voro de kränkningar och förödmjukelser, de bittra ord och illasinnade anfall den gode pastorn fick utstå. Mer än en natt slogos fönsterna ut för honom, mer än en gång stodo de rusige männen utan-

för hans dörr och ropade, att de skulle taga hans lif, och då han med mycken möda fått några fruktträdsteningar att växa i en för stormen skyddad klippremna och just väntade att för första gången få smaka af deras frukt, fann han dem en morgon alla afskurna nere vid roten.

Det var på femte året efter hans ankomst till ön, som en händelse tilldrog sig, hvilkens dock med ens gjorde slut på dylika skamliga, grofva attentat mot prästen själf och mot hans egendom.

En dag i senare hälften af september uppstod plötsligt en svår storm, såsom ofta är fallet vid höstdagjämningen, och de fleste männen på ön voro ute på hafvet. Den ena båten efter den andra kom dock in i hamnen, och snart lågo de alla trygga förtöjda vid bryggorna utom en: den som ägdes af Gullik på Tangen och den vildsinte Nils Johan. Gamle Helge Åkeson, som liksom Nils Johan var en af pastors bittraste fiender, var också med dem, och fjärde man var en dräng vid namn Joel, som nyligen hade kommit till ön. Det troddes allmänt, att det var denne Joel, som skurit af prästens äppelträd.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Kristina Nilsson, grefvinna de Casa Miranda. (Med porträtt och autograf). — Att narras; af *Incognita*. — Kvinnan och likbrännningen; af *Per Lindell*. — Vid hemmets dörr; skiss för Idun af *Elisabeth Kuylenstierna*. — Drottningens sommarresidens; af *Aug.* (Med en vy). — Stackars örat! populär medicinsk föreläsning för Idun af ***. (Forts.). — Ur notisboken. — Teater och musik. — David Thor; några drag ur en »reformators» lefnad; skiss för Idun af *Petrus Hedberg*. (Forts.). — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af *Sophie Linge*.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Vi äro väldiga; — vi äro små; (Beroende på platsen där vi födas). En del förevigas — en del förödas; Men afstånd finns ej, dit vi icke nå;

Ty höjd, som djup vi mäta, forska ut.

Tallösa äro vi som rymdens stjärnor; Vi trängas, tumla om i alla hjärnor; Man oss må med sig ha i hvar minut;

I annat fall går allting rakt »på tok». Vi äro goda — onda ock (dess värre!) Hvar handling bör i oss ståds' se sin herre;

Den oss ej lyder, anses föga klok.

Vi lämpa oss för prosa, poesi; — Vi kunna mörka vara, men ock ljusa, Vi kunna skrämma, lifva, nedslå, tjusa. — Hvaren af oss för »tull» får resa fri.

Man kan oss höra få; och äfven se, (På sätt och vis, förstås! — ty allt ju händer)

Men ingen än oss rört med sina händer — Och aldrig tör väl heller sådant ske.

Här te vi oss, trots vår »okroppslighet».

Blott som en annan, vanlig »Gisse-gåta».

Vi hoppas dock, du vill oss blidt förlåta

Och ej försumma gissa oss för det.

Med lyktor två och med sex klara bloss
(Just att din möda därvid underlätta,
Vi dig nu här, om detta underrätta)
Du söka bör — om du vill finna oss.

Så låt oss börja genast. — Säg, —

Hvad man i åar, sjö och damm kan finna

Och som, behändigt nog, i pressens blad

Ses flyta in också. — Vet du det; — Hvad!

Hvad lyckligt är, att rena, sunda hafva;

Men gå däri, kan narra »folk» att snafva.

Hvad solen med sitt guld gör sommarskyn.

Hvad mannen må sig, att bli fin i hyn.

Säg hvad för en, som ofta synes vriden?

Hvad krusigaste lock dock gjort med tiden.

Hvad drufvan var förrän den färdig blef.

Hvad ett plär anses lagom till ett bref.

Hvad sällan man väl ser ett hus förutan.

Hvad man sig må att spräcka fönsterrutan.

Hvad att på sin sig sätta ej är bra, Fast mången tyckes det för vana ha'. Ett ämne, nyttigt uti medicinen.

En ställning, anbefalld af disciplinen. En fågel, långbent och i flykten ferm. En känd och gammal, vanlig handelssterm.

En »växt» som »vissnar om den icke stödes».

Hvad, när af zink det gör's, visst hamras, lödes.

Ett visst slags fält för jordens studium.

Hvad mången setts med mat, som bjudits ljum.

Hvad fartygen re'n gjort långt ut på redde;

Ett stycke trä, på längden, ej på bredden;

(Det ordet är dock, som jag säkert tror,

En »provinsialism».) — Nämn nu, hvem bor

I böljors sal och under isens täcke.

Ett sagans leda troll? — Ej längre räcke

Vår frågvishet. — Din önskan (tyckes det)

Vi redan — hvad? — då är vår skyldighet

Också att sluta strax; — men låt oss höra

Ett namn som fosterländska hjärtan röra;

— Finskt är det, minnande om kamp och strid. —

Nu ej ett ord mer! — Vi ha' icke tid.

Eolus.

Charad.

En buskväxt det finns, som mitt andra mitt hela,

Att du har den skadat, det kan icke fela.

Helt lätt af mitt andra mitt första man gör

Och blir det mitt andra mitt första därför.

Valborg.

Vers-gåta.

Följande ord, rätt ordnade, bilda en fyrradig vers af Z. Topelius:

hvad — vi — som — oss — inre — tid — är — evighet — åren — ej — oss — nöting — själfva — det — vi — tid — är — det — mi — sta — droppe — som — en — är

— af — själfva — öfverlista — det — som — brista — är.

Ifyllningsgåta.

	a	l	
	r	t	
	l	j	
	l	m	
	o	t	
	n	k	

Ett rum, en stad, en krydda, en krukväxt, en sjö, en husgerådssak (annan ordning).

b—g.

Lösningar.

Charaden: Karolin.

Anagrammet: Edla, adel, eida, leda, lade, dela.

Namnåtan: Hedvig; 1) Helena, 2) Edmund, 3) Daniel, 4) Verner, 5) Irenes, 6) Gerion.

Julkloppsgåtan: Svar: en sax.

Aritmogryfen:

I N D I E N
D E S S A U
A L G I E R
A D V E R B
A P P E L L
L O A N D A
B A G D A D
E S T H E R
R E G G I O
G A R D I N

Stiftlogogryfen: And, vass, sand, sida, dans, svada, vase, svin. Sidsensvans.

HULTMANS Cacao & Chocolad

rekommenderas som den bästa och vitsordas på det var maste af professorerna hrr Joh. Lang. Seved Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.